

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2014/2247(INI)

15.7.2015

LAUSUNTO

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

aluekehitysvaliokunnalle

koheesio politiikasta ja marginalisoituneista yhteisöistä
(2014/2247(INI))

Valmistelija: Ernest Urtasun

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa aluekehitysvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. toteaa, että marginalisoituminen on yhteiskunnallinen ilmiö, jossa yksittäiset henkilöt tai yhteisöt syrjäytyvät sosiaalisesti ja heiltä järjestelmällisesti evätään tai kielletään mahdollisuus osallistua niihin sosiaalisiin ja poliittisiin prosesseihin, jotka ovat oleellisia heidän yhteiskuntaan integroitumisensa kannalta; toteaa, että ”marginalisoituneilla yhteisöillä” viitataan monenlaisiin ryhmiin ja yksilöihin, kuten vähemmistöihin, romaneihin, vammaisiin, köyhyysrajan alapuolella eläviin tai köyhtymisvaarassa oleviin ihmisiin, maahanmuuttajiin, pakolaisiin ja yhteiskunnan sosiaalisesti syrjäytyneisiin ryhmiin; toteaa, että rasismi, patriarkalisuus, homofobia, taloudelliset ongelmat ja muut syrjivät tekijät luovat osaltaan eriarvoisuutta ja vähentävät marginalisoituneissa yhteisöissä elävien naisten vaikutusmahdollisuuksia;
- B. toteaa, että marginalisoituneisiin yhteisöihin vaikuttava köyhyys näkyy eri tavalla naisten, lasten ja miesten kohdalla, sillä naisten ja lasten on yleensä vaikeampi päästä sosiaalipalvelujen piiriin ja saada kohtuullisia tuloja;
- C. toteaa, että marginalisoituminen ja näiden ryhmien naisten kokema kaksinkertainen syrjintä estää naisia käyttämästä palveluja, tietoja ja tasa-arvoasioita käsitteleviä julkisia ja hallituksista riippumattomia kansalaisjärjestöjä;
- D. toteaa, että marginalisoituneiden yhteisöjen naisilla on erittäin tärkeä rooli niin taloudessa kuin koulutuksessa ja hoivatyössä; toteaa, että naisten tärkeä rooli edellyttää erityistoimia, jotta esteet, jotka liittyvät naisten osallistamiseen ja yhtäläiseen osallistumiseen päätöksentekoon, voidaan ylittää ja jotta voidaan parantaa naisten elinoloja ja antaa heille sitä koulutusta, jota he tarvitsevat osallistuakseen aktiivisesti oman maansa yhteiskunta- ja talouselämään;
- E. ottaa huomioon, että talouskriisin seuraukset ja julkisten palvelujen leikkaukset ovat pahentaneet naisten tilannetta marginalisoituneissa yhteisöissä;
- F. toteaa, että marginalisoituneiden yhteisöjen naiset kohtaavat vakavampaa moninkertaista syrjintää, ja heidän työllisyysasteensa on paljon alhaisempi kuin samojen yhteisöjen miehillä ja muilla naisilla;
- G. ottaa huomioon, että marginalisoitumisen ja moninkertaisen syrjinnän torjunta edellyttää kyseisten yhteisöjen kanssa toteutettavaa suoraa ruohonjuuritason sosiaalista, poliittista ja taloudellista toimintaa, kuten sidosryhmien, kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisten osallistumista päätöksentekoprosesseihin; toteaa, että näihin prosesseihin on aina sisällytettävä sukupuolinäkökulma moninkertaista syrjintää kokevien naisten voimaannuttamiseksi, jotta heidät saadaan osallistumaan näihin prosesseihin ja jotta he saavat äänensä paremmin kuuluviin julkisessa keskustelussa;
- H. toteaa, että sekä virallinen että epävirallinen koulutus ovat välttämättömiä

marginalisoitumisen ja moninkertaisen syrjinnän torjumisessa, koska ne luovat vuoropuhelua, avoimuutta ja yhteisöjen välistä ymmärrystä sekä lisäävät marginalisoituneiden yhteisöjen vaikutusmahdollisuuksia; toteaa, että sukupuolinäkökohtien huomioon ottaminen koulutuksessa ja sen rooli marginalisoituneiden yhteisöjen naisten ja tyttöjen voimaannuttamiseksi on pidettävä mielessä;

- I. toteaa, että marginalisoituneiden yhteisöjen naisten edustus taiteissa ja kulttuurissa sekä tiedotusvälineissä on tärkeää syrjäytymisen, stereotyyppien ja moninkertaisen syrjinnän poistamiseksi;
 - J. toteaa, että Euroopan koheesipolitiikkaan liittyvissä strategioissa marginalisoituneiden yhteisöjen naisten vaikutusvallan lisäämiseksi on otettava huomioon myös ikääntyvien, vammaisten, hoivatyötä tekevien sekä mielenterveysongelmaisten naisten tilanne;
 - K. toteaa, että jäsenvaltioilla on ratkaiseva rooli marginalisoitumisen määrittelystä ja muotoutumisesta vastaavan ympäristön luomisesta; toteaa, että niiden on otettava huomioon marginalisoituneiden yhteisöjen tarpeet ja sisällytettävä näiden edut komissiolle esitettävien toimenpideohjelmien laatimis- ja perusteluvaiheeseen;
1. toteaa, että marginalisoituneiden yhteisöjen naiset kohtaavat moninkertaista syrjintää, minkä vuoksi heillä on tavallista suurempi köyhtymisen ja sosiaaliseen syrjäytymisen riski ennen kaikkea työpaikan, koulutuksen sekä terveys- ja sosiaalipalvelujen saatavuuden kannalta;
 2. kehottaa lisäämään kaikkiin EU:n rahoittamiin integroitumis- ja osallistamisaloitteisiin sekä vastaaviin ohjelmiin, toimiin ja rahoitusjärjestelyihin sukupuolinäkökulman ja monialaisen analyysin, jotta marginalisoituneiden yhteisöjen naisten erityistarpeisiin voidaan vastata paremmin ja jotta naisten erilaisia näkemyksiä ja kokemuksia erilaisista rakenteellisista asemista ja rooleista voidaan ymmärtää paremmin; katsoo, että sukupuolivaikutusten arvioinnit ja sukupuolten tasa-arvon huomioon ottava budjetointi ovat hyödyllisiä arvioitaessa rahoituksen painopisteiden, taloudellisten resurssien jakamisen ja rahoitusohjelmien erittelyjen vaikutusta naisiin; korostaa, että on tarpeellista kerätä systemaattisesti sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja ja analysoida niitä säännöllisesti;
 3. kehottaa komissiota käyttämään positiivista syrjintää alueellisten suunnitelmien laatimisessa, jotta estettäisiin marginalisoituneiden yhteisöjen naisten aseman heikentyminen entisestään köyhyysrajan alapuolelle ja ehkäistäisiin lasten köyhyyttä varhaisessa vaiheessa;
 4. kehottaa parantamaan erikoistuneiden sosiaalipalvelujen laatua ja syrjäytyneiden perheiden kanssa työskentelevän henkilöstön (myös ehdonalaisvalvojen) koulutusta;
 5. kehottaa komissiota ottamaan huomioon neuvoston suosituksen 92/441/ETY, jossa tunnustetaan ihmisen perusoikeus riittäviin resursseihin ja sosiaalitukeen, jotta ihmisarvoinen elämä olisi mahdollista, mikä on aivan keskeinen kysymys naisille, joiden köyhyysriski on miehiä suurempi; huomauttaa, että on tärkeää ottaa käyttöön yhteinen menetelmä toimeentulokynnyksen laskemiseksi elinkustannusten osalta (tavaroiden ja

palveluiden "ostoskori"), jotta köyhyysasteita voidaan mitata vertailukelpoisesti ja voidaan määrittellä sosiaalisen tuen keinot, vähimmäistulojärjestelyt mukaan luettuina, mikä on tärkeää taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden saavuttamiseksi Euroopan unionin eri osissa asuvien ihmisten kesken;

6. pitää erittäin tärkeänä, että tasa-arvoelimet, naisjärjestöt ja marginalisoituneiden yhteisöjen naiset otetaan mukaan rahoituksen jakamista, käyttöä, täytäntöönpanoa ja valvomista koskevaan päätöksentekoon kaikilla tasoilla paikallis- ja alueviranomaisista jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten tasolle saakka; katsoo, että täytäntöön pantujen ohjelmien valvontaa ja arviointia on pidettävä keskeisenä prosessina, jolla edistetään marginalisoitujen yhteisöjen naisten osallistumista;
7. pitää tärkeänä marginalisoituneiden yhteisöjen naisten vaikutusvallan lisäämistä kannustamalla naisryttäjiä ja naisten osallistumista kyseisissä yhteisöissä;
8. kehottaa komissiota tehostamaan pyrkimyksiään edistää marginalisoituneiden yhteisöjen naisten valmiuksien parantamista kestäväällä ja kattavalla tavalla;
9. korostaa, että rakennerahastojen sekä perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelman välisten synergioiden ja täydentävyyden lisäämiseksi kaikkia marginalisoituneiden yhteisöjen ja erityisesti naisten tukemiseksi tarkoitettuja eurooppalaisia rahoitusmahdollisuuksia tulee käyttää yhtenäisesti; kehottaa näiden asioiden kanssa työskenteleviä kaikkien hallinnonalojen ja tasojen viranomaisia pyrkimään aktiiviseen keskinäiseen yhteistyöhön;
10. kiinnittää huomiota siihen, että yhteiskunta ei tunnusta epävarmoissa työsuhteissa olevien naisten, työssä käyvien köyhien, yksinhuoltajaäitien ja heikossa asemassa olevien ikääntyneiden eläkeläisnaisten kaltaisten väestöryhmien marginalisoitumista; kehottaa jäsenvaltioita kiinnittämään huomiota näihin ryhmiin ja ottamaan käyttöön ohjelmia, joilla parannetaan niiden elinoloja sekä terveydenhoito- ja peruspalvelujen saatavuutta;
11. arvostelee voimakkaasti sitä, ettei sukupuolinäkökohtia ole otettu mukaan köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä torjuvaan eurooppalaiseen foorumiin, joka on yksi Eurooppa 2020 -strategian seitsemästä lippulaivahankkeesta kestävä, älykkään ja osallistavan kasvun varmistamiseksi siten, että EU:n varoja käytetään paremmin sosiaalisen osallistamisen tukemiseen ja jotta 20 prosenttia Euroopan sosiaalirahaston tuesta sijoitetaan köyhyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaan;
12. kehottaa kaikkia hallinnon tasoja tukemaan marginalisoituneiden yhteisöjen naisten verkostoitumista ja hyvien käytäntöjen vaihtoa; korostaa, että on tarpeen edistää naisten pääsyä johtaviin asemiin kyseisissä yhteisöissä ja saada heidät osallistumaan tietoisuuden lisäämiseen ja tiedon levittämiseen niistä julkisista palveluista ja ohjelmista, joilla torjutaan naisten syrjintää ja marginalisoitumista;
13. kehottaa käyttämään määrärahoja siten, että parannetaan marginalisoituneiden yhteisöjen naisten elinoloja ja lisätään heidän mahdollisuuksiaan päästä laadukkaaseen ja jatkuvaan koulutukseen sekä terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden piiriin, löytää asunto ja työpaikka sekä hyödyntää lastenhoitopalveluita, oikeusjärjestelmää ja uhrien tukemista koskevia palveluja;

14. kehottaa EU:n koheesiopolitiikan puitteissa komissiota ja jäsenvaltioita keskittymään alueisiin, joilla ilmenee asetuksen (EU) N:o 1303/2013 121 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja vakavia ja pysyviä luonnollisia ja väestötieteellisiä haittoja, ja kehittämään erityisiä säännöksiä vaihtoehtoisista työllistymis- ja ammatinharjoittamismahdollisuuksista marginalisoituneille naisryhmille kyseisissä yhteisöissä, joille on tyypillistä korkea köyhyysaste, olemattomat työllistymismahdollisuudet, vapaaehtoinen koulunkäynnistä luopuminen, sosiaalipalvelujen puute ja sosiaalinen eristäytyminen sekä näistä johtuva suurempi lasten köyhyyden riski;
15. kehottaa ottamaan huomioon ihmisoikeusnäkökohdat koheesiorahastoilla tuettavien toimien suunnittelussa, ja korostaa, että kulttuuriset, taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet olisi sisällytettävä toimiin, joilla pyritään tunnustamaan marginalisoituneiden yhteisöjen naisten asema aktiivisina ja täysivaltaisina kansalaisina ja että sekä avoin että piilotettu rasismi olisi otettava selkeästi huomioon kaikessa toiminnassa ja toimien suunnittelussa;
16. painottaa, että kaikissa EU:n rahoittamissa ohjelmissa, aloitteissa ja toimissa on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota marginalisoituneiden yhteisöjen kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien naisten, kuten ikääntyneiden naisten, vammaisten naisten, väkivallan ja ihmiskaupan kohteeksi joutuneiden naisten, maahanmuuttajanaisten, etniseen vähemmistöön kuuluvien naisten sekä pakolaisnaisten omiin erityisoloihin ja -tarpeisiin;
17. ymmärtää, että naisten aktiivisempi osallistuminen yritystoimintaan ja kasvuun voidaan saavuttaa rahoittamalla pk-yritysten tukipalveluja ja rahoituspalveluja, jotka vastaavat yrityksiä perustavien ja kehittävien naisten tarpeita;
18. korostaa, että erityistä huomiota on osoitettava työllisyyden esteiden poistamiseen marginalisoituneiden yhteisöjen naisilta sekä sukupuolesta johtuvien palkka- ja eläkeerojen poistamiseen kyseisissä yhteisöissä;
19. korostaa, että on tärkeää tarkkailla huolella ja jatkuvasti, miten marginalisoituneille yhteisöille osoitettua rahoitusta käytetään;
20. korostaa, että marginalisoituneiden yhteisöjen naisilla on suurempi vaara joutua sukupuoleen perustuvan väkivallan uhriksi ja kärsiä muista perusoikeuksiensa loukkauksista; kehottaa sisällyttämään kaiken naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnan osaksi marginalisoituneiden yhteisöjen integrointiohjelmiä ja Euroopan unionin rahoituksen jakamista;
21. korostaa, että sosiaalinen yrittäjyys, osuustoiminta, keskinäiset yritykset ja vaihtoehtoinen liiketoiminta voivat olla tärkeässä asemassa marginalisoituneiden yhteisöjen naisten vaikutusvallan lisäämisessä; suosittaa, että koheesiorahastot ja etenkin Euroopan sosiaalirahasto tukevat investointeja tällä alalla siten, että sukupuolinäkökohdat otetaan selkeästi huomioon;
22. palauttaa mieliin Euroopan oikeusasiamiehen päätöksen asiassa OI/8/2014/AN perusoikeuksien kunnioittamisesta EU:n koheesiopolitiikan täytäntöönpanon yhteydessä; korostaa painokkaasti, että kaikkien jäsenvaltioiden koheesio-ohjelmien on oltava täysin perusoikeuskirjan mukaisia; myöntää, että kansalaisyhteiskunnalle ja myös naisjärjestöille

olisi annettava keino raportoida rahoituksen tai perusoikeuskirjan mukaisten oikeuksien väärinkäytöksistä;

23. korostaa, että elinikäinen oppiminen on tärkeää tasa-arvon parantamiseksi koulutuksessa, etenkin ammatillisessa sekä tieto- ja viestintäteknisessä koulutuksessa; toteaa, että maaseudun naisille tarjottavan koulutuksen on oltava joustavaa;
24. tähdentää, että marginalisoituneiden yhteisöjen naisten alueellisia, kansallisia ja Euroopan laajuisia verkostoja on lujitettava erityisesti liiketoiminnan, yrittäjyyden, tieteen ja teknologian, koulutuksen, median sekä kansalaisjohtamisen ja poliittisen johtamisen aloilla;
25. kehottaa Euroopan koheesiorahastoja ja erityisesti Euroopan sosiaalirahastoa tukemaan virallisia ja epävirallisia koulutusohjelmia, mukaan luettuna ammattikoulutus ja elinikäinen oppiminen, marginalisoituneiden yhteisöjen naisten ja tyttöjen voimaannuttamiseksi;
26. kehottaa koheesiorahastoja tukemaan taide-, kulttuuri- ja mediahankkeita, jotka voimaannuttavat marginalisoituneiden yhteisöjen naisia ja pyrkivät rikkomaan stereotyyppioita, leimautumista ja moninkertaista syrjintää.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	14.7.2015
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 21 -: 1 0: 9
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Daniela Aiuto, Catherine Bearder, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Elissavet Vozemberg, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Biljana Borzan, Louise Bours, Stefan Eck, Linnéa Engström, Julie Girling, António Marinho e Pinto, Dubravka Šuica, Marc Tarabella
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Nedzhmi Ali, Therese Comodini Cachia